

Asia: VN/2037/2021

STM:n täydentävä lausuntokierros: valtakunnallisen lääkityslistan edellyttämät muutokset lakiin sähköisestä lääkemääräyksestä ja lakiluonnokseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Lausunnonantajan lausunto

Muodostaako ehdotettava asiakastietolaki ja lääkemääräyslaki lääkityslistan osalta selkeän, yhdenmukaisen ja ymmärrettävän kokonaisuuden? Perustele vastauksesi.

Ei [Tarkennettava käsitteitä esim. puhutaan lääkkeestä ja lääkemääräyksestä samana asiana vai onko sittenkään? Lääkityslista ja sen käyttö tarkennettava.]

Ovatko lääkityslistan muodostumisen ja käytön periaatteet löydettävissä riittävällä ja ymmärrettävällä tavalla tästä säädöskokonaisuudesta. Perustele vastauksesi.

Ei [Miten lääkityslistan on ajateltu toimivan potilastietojärjestelmässä? Toimiiko esim. niin, että reseptikeskuksen lääkityslista haetaan potilaskertomuksen lääkehoitoon, jossa lääkitystietoja voidaan päivittää tarpeen mukaan? Meneekö tehdyistä muutoksista heti tieto reseptikeskukseen, jotta olisi aina ajantasainen lista siellä käytettävissä vai onko tarkoitus päivittää listaa tietyin väliajoin? Jos listalle tulee uutta tietoa, kun potilas on esim. vuodeosastolla, miten listaus huomauttaa sitä käyttävälle, että muutoksia on tapahtunut? Voidaanko jatkossakin lääkityslistan tiedot viedä potilaskertomusmerkinnälle esim. loppuarvioon tekstitieto? Haluaisimme, että lausetta sivulta 24 tarkennettaisiin, koska tätä emme nyt ymmärrä, mitä tällä tarkoitetaan: Lääkemääräys olisi jatkossa potilasasiakirja, eikä ammattihenkilön tarvitse kirjata päällekkäisiä merkintöjä potilaskertomukseen.]

Onko lääkemääräyslain (2 §) soveltamisala mielestäsi selkeä? Perustele vastauksesi.

Kyllä

Onko ehdotus mielestäsi kannatettava? Perustele.

Ei [Tämä kappale tarvitsee selvennystä. Ei ole ymmärrettävä. Löytyy pitemmän lakiehdotuksen sivulta 32: - Lääkityslistan käyttöönotto edellyttää muutoksia terveydenhuollon palvelunantajien ja ammattihenkilöiden toimintamalleihin, kuten lääkkeen määräämisen ja kirjaamisen käytäntöihin. Lääkemääräyksen tietoa ei tarvitsisi kirjataan toiseen kertaan potilaskertomukseen, mikä vähentää kirjaamiseen tarvittavaa työaika. Tärkeää olisi tässä laissa pystyä kertomaan, miten

reseptikeskuksen lääkityslista ja potilastietojärjestelmän lääkitysosio toimivat yhteen. Tärkeää on, että lääkityslista olisi aina ajantasainen ja kaikki organisaatiot päivittäisivät tietoa tarvittaessa ja potilaskertomusmerkintään voidaan hakea sen hetkinen lääkityslistan tieto tekstimuotisena kertomaan, mikä oli potilaan lääkitys juuri sillä hetkellä, kun hän esim. siirtyi toiseen organisaatioon hoitoon. Tällä tavalla voidaan katsoa tarvittaessa helposti, onko tieto muuttunut edelliseltä kerralta. Mutta katsomme, että potilaskertomusmerkinnässä tulisi olla tällainen tekstimuotoinen tieto eikä vain reseptikeskuksen lääkityslista..]

Onko ehdotus mielestäsi kannatettava? Perustele.

Kyllä [Kannatettavaa on, että tarkistetaan aina lääkityslistalla oleva lääkitys, ennen kuin määrätään uusia lääkkeitä, jotta nähdään mahdolliset interaktiot tai ei mennä määräämään samaa lääkettä uudelleen. Tämä vaatii kyllä sen, että reseptikeskuksen lääkityslista haetaan potilastietojärjestelmän lääkitysosioon tarkasteltavaksi, ennen kuin tehdään muutoksia.]

Onko ehdotus mielestäsi kannatettava? Perustele.

Kyllä [Reseptikeskuksen lääkelista ja potilastietojärjestelmien lääkitysoison toiminta pitää olla kaksisuuntaista ja näin lopettamien voidaan tehdä kummassa tahansa. .Lääkkeen lopettaminen lopettaisi myös mahdollisen reseptin]

Onko ehdotus mielestäsi kannatettava? Perustele.

Kyllä

Tulisiko sairaanhoitajalla olla mahdollisuus muuttaa lääkemääräyksen annostusohjetta esityksen mukaisesti? Perustele.

Kyllä [Lääkkeisiin voisi lääkäri mahdollistaa luvan muuttaa lääkkeen annostusta tietyillä rajaehdoilla, mutta tällainen ennakoiva ajattelu kaikkien lääkkeiden kohdalla ei ole mahdollista. Lisäksi pitäisi edelleen olla laaja oikeus sairaanhoitajilla tehdä lääkitykseen muutoksia esim. lääkärin suullisella määräyksellä. Tärkeää on, että muutoksissa näkyy tieto, kuka muutosmääräyksen on antanut ja kuka muutoksen tehnyt.]

Kommenttejanne STM:lle ehdotetusta asetuksenantovaltuutuksesta.?

-

Muita kommentteja lakiehdotukseen?

Potilas pystyy tekemään lääkkeelle kiellon. Tämä asia olisi hyvä myös huomioida, että kiello aiheuttaa aina potilasturvallisuusriskin. Kun pyritään saamaan aikaan yksi ajantasainen lääkityslista, jota aina tarkastellaan, kun potilasta hoidetaan, tämä aiheuttaa ison riskin. Kun lääkäri tarkistaa potilaan lääkityslistaa, hänen tulisi kertoa potilaalle, että jos listassa ei näy kaikki lääkkeet, uudet määräykset saattavat aiheuttaa jonkin toisen lääkkeen kanssa interaktion tai hän saattaa määrätä samaa lääkettä uudemman kerran, jolloin potilaan hoito saattaa vaarantua. Potilaalla pitäisi aina olla ymmärrys tästä asiasta ja sitä olisi hyvä aina hänelle huomauttaa, kun lääkitystä päivitetään.

Voisiko jatkossa ajatella, että potilasohjetta ei myöskään tarvitse antaa, jos potilas ei tarvitse tulostetta ja katsoo tarvittaessa tiedon Omakannasta?

Lääkemääräyslaissa s. 9 lause: Alaikäisen huoltajalla tai laillisella edustajalla ei ole oikeutta tehdä luovutuskieltoa. -> uudessa asiakastietolaissa tuli uudistus, että huoltajalla tai laillisella edustajalla on kielto-oikeus, mutta koskettaako se pelkästään merkintöjä eikä lääkitystä?

Potilastietojärjestelmiin tarvittaviin muutoksiin tulee varata riittävästi aikaa ja määritykset tulisi olla selkeät. Lisäksi ammattilaiset tarvitsevat hyvät toimintaohjeet ja koulutukset tuleviin muutoksiin.

Lindeman Hannele
Esko Systems Oy